

מסורת הש"ס

(א) [מולין פה:] (ג) [סוכה
 דה, ועי'ג:] (ב) נגעים פ"ד
 מ"ב ע"ש (ד) [אם משנה ג'
 שצדוקה (ו, ט) מ"א] (ה)
 (א) כפי' א' ותעמיד
 (ח) [כפי' מ"א:] (ט) [מולין
 פה:] (י) [ביתין מ"א:] (ג'
 רש"י אפי' ע"ש, (ז) ד"ה
 וסבא כמילך וכו', (ח) [ועי'ג'
 חוס' חולין דה' ויטל'
 (ז) [ועי'ג' חוס' מנחות יח'
 ד"ה מנין 'חוס' קידושין
 חז' ד"ה ואל' 'חוס' בימות
 ג' ד"ה למעוטי 'חוס'
 כמנחות נא: ד"ה חמשה
 'חוס' גיטין: ד"ה א'
 מולין 'חוס' צ"ק נ"ה ד"ה
 חמשה ועוד שם: ד"ה
 שש"ה]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה התורה
אמרה תער ז"ל קודם ד"ה
התורה אמרה ספר:
(ב) ד"ה ארנב"י וכו'
והלכה עוקבת הס"ד
ואח"כ מ"ה הא עוקבת
מוספת:

מוסף רש"י

עוקבת. כורמת (איוב לז
ד, עי"ש).

תוספות שאני

[illegible]

אינו צריך. לרבות בית העולמים: ומה טומאה קלה. ליכנס בטומאת הגוף לנקדש שאינה במיתה ז"ל אלא כרת לא חלק הכתוב בין מקדש למשכן שנאמר פרה אדומה שני פסוקים כי את מקדש ה' טמא (כ) את משכן ה' טמא (במדבר יט): לא כל שכן. שהשוו מקדש ומשכן לבדוקה

ולצברה מתוכן: "א"כ מה ה"פ
בקרעק שלא יציא מתוך קופתו.
למך כלי יכניס להיכל אלא
מקרקעימו יטול ואם אין שם יציא
וייח שם ואח"כ יטלנו ונתקיים אשר
יהיה ונתקיים בקרעק כדרשנין לעיל.
ובספרי^ל לא תני הכי להך ברייתא
ואומר אני מדרש שני הוא בפנים
אחרים: פלוגתא דב"ש וצ"ה
בשחיטת חולין (דף פח:) גבי כיסוי
הדם אליבא דב"ה לדמיי אפר קרוי
עפר דכתיב (במדבר יט) ולקחו לטמא
מעפר שרפת החטאת וצ"ש אומרים
עפר שריפה נקרא עפר סתמא לא
אקרי: הלא בקרעק המשכן כתיב.
וקרא ימירא הוא דהא אמרבי מאשר
יהיה דאין כריך לחופו משם הילכך
למעוטי אפר אחא ולמידרש דבעינן
דומיא דקרעק המשכן: עוקבת.
מקפחת את עקבו מעמדוי^ט ועוקרת.
ג' מקומות הלכה למשה מסיני בזה
ועוקרת את הפסוק: הסורה אמרה
צפה. לענין הלא הדם וכל הכשיר
דבר אחר: והלכה בכל דבר. ההגדל
נמחים כגון ^ה (הגיר 1) הזרניך והסיד
וחרסית ולצינה שכתשה^ה: הסורה
אמרה ספר. לענין גט כרייתות:
והלכה בכל דבר. שכתבו עליו ^ו על
עלה של זית על המייר ועל הלוח:
^א (הסורה אמרה תער. לא יעבור
על ראשו נמזר: והלכה בכל דבר.
דתנן (מיר דף לז.) מיר שגילת צין
בזוג צין במער או שספספ כל שהוא
חייב. וא"ת אין זו עקירה אלא חוספת
איברה עקירה היא שמלקין אותו על
כך ואסור להכות את ישראל בזהם
שהרי אמרה תורה (דברים כה) לא
יוסיף פן יוסיף. ואע"ג דבכולהו קראי
דרשי' בשחיטת חולין (דף פח:) ובגיטין
(דף מא:) ובמיר (דף לה) לר' ישמעאל
לא משמע ליה להקרא דוכתב על

דמריצין מיניה לרבות כל דבר דריש ליה כחציבה מתגרשת ואינה מתגרשת בכסף כדדרשינן לה התם וכן כולן אלא אהלכה למשה מסיני סמינן וקראי אסמכתא צעלמא הוא הלכך שאר מדרשים ריבויין דכל התורה כולה לא חשיב להו ר' ישמעאל כהלכה עוקבת מקרא אלא הני תלת. ובמסכת קידושין ירושלמי (פ"א סו"ה צ"ד) מלאמי משנה זו דר' ישמעאל אפי' דבר והלכה ככל דבר התלמוד אמרה עפר והלכה התורה אמרה אפי' דבר התלמוד אמרה מראש (שמות כא) והלכה אמרה אפי' קול וסירה והוא נראה בעיני מאד דהך דתער מוספת הוא: ואם **איסא**: דאפר נמי כשר ליחשב נמי דבהא הלכה עוקבת מקרא דהתורה אמרה עפר והלכה אמרה אף אפר ומשמעותיה לא מש לעינן כיסוי הדם: **פנא** ושייר. לא חשבינהו לכולהו מקומות: ש' כמלכות את בגדי וגו' והיה ציוס השביעי יגלה את כל שערו וגו' לא גופו ורעותיה ושקויו וזיה השמי שיהא כל גופו חלקי כדלעת שם קיבוץ שיער הרבה למעוטי ורעותיה ושקויו חלקי מכונס מעלייתא נקט: **והלכה מגלה כולו כדלעת**. אף בתגלחת שניה קמיה כולו. לשון לא תקיפו פאת ראשכם (ויקרא יט): **מעזיר הער על מגלחו תגלחת שניה כגלחת ראשונה**. ולא גרסינן יגלחנו שפחה ת כגלחת ראשונה תנן זה. אלמא שניה נמי כדלעת דהא תנא ליה **יחזק**. מזורע לא שירא הוא דכי קא חשיב הלכה עוקבת מקרא מהמקרא: **רב אמר ה' מסינתא**. דקתיני מקום כינוס שיער צ"פ (דף סו.) רבי ישמעאל שישמא רבי חוניא בן הקנה שהיה להיה דורש כל התורה בריבוי ונייעוטי. ובכר פלישטי כל משמעות

בו ולפי זה אתי שפיר הכא דמביעי ליה לענין סוטה בכל מיני אפר: בגי' מקומות התורה עוקבת את המקרא פ"ה עוקבת מקצת את עקבו והעמדתו ועוקרתו אישטלוני"ך בל"ז: התורה אמרה בעפר לענין כיסוי ולא הכשר דבר אחר והלכה בכל דבר הממול צמחים הגיר והגור וסיד וחרס ולבינה שנכתשה. התורה אמרה ספר לענין כריתות ולא ד"א והלכה בכל דבר שאפי' כתבו על העלה

היה מביא פרק שני סוטה

ק י ש נ י ס ו מ ה
מז.
לרבות נוב וגבעון שי"ה ובית עזרימים. רש"י גורם להציג
קרקע בית עולמים ושיבש הגירסא שילה נוב וגבעון
משום דנוב וגבעון זמן מסקין בהן סטות משום דהיא מנחת יחיד
שאין קבוע לה זמן ותימה שבישבה משום קושיא וזו דילמא קסבר יחיד

שילח נוב וגבעון ובית עולמים איסין
מנחם אומר אינו צריך ומה בטומאה קלה
לא חלק הכתוב בטומאת אשת איש חמורה
לא כ"ש א"כ מה ת"ל בקרקע המשכן שלא
יביא מתוך קופתו איבעיא להו אין שם עפר
מהו שיתן אפר אליבא דבית שמאי לא
תיבעי לך דאמרי לא מצינו אפר שקרוי
עפר כי תיבעי לך אליבא דבית הלל דאמרי
מצינו אפר שקרוי עפר מאי אע"ג דאיכא
עפר הכא בקרקע המשכן כתיב או דילמא
האי בקרקע המשכן לכדאיסי בן יהודה
ולכדאיסי בן מנחם הוא דאתי ת"ש דא"ר
יוחנן משום ר' ישמעאל בשלשה מקומות
הלכה עוקבת מקרא התורה אמרה¹ בעפר
והלכה בבבל דבר התורה אמרה² בתער
והלכה בבבל דבר התורה אמרה³ ספר
והלכה בבבל דבר ואם איתא ליחשוב נמי
האי⁴ תנא ושייר ומאי שייר דהאי שייר שייר
מצורע דתניא⁵ והיה ביום השביעי יגלה את
כל שערו כלל את ראשו ואת זקנו ואת גבות
עיניו פרט ואת כל שערו יגלה חוזר וכלל
כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט
מה פרט מפורש מקום כינוס שער וגראה
אף כל מקום כינוס שער וגראה מה רבי
רבי שיער הרגלים מאי מיעט מיעט דבית
השחי ודכוליה גופיה והלכתא דמגלה כרלעת
דתנן⁶ בא לו להקיף את המצורע מעביר
תער על כל בשרו וקתני סיפא⁷ וביום
השביעי מגלחו התגלחת שניה כתגלחת
ראשונה אמר רב נחמן בר יצחק כי קא
חשיב הלכה עוקבת מקרא הא עוקבת
מדרבנן היא רב פפא אמר כי קא חשיב
הלכה עוקבת ועוקרת הא עוקבת ומוספת
היא רב אשי אמר הא מתניתא מני⁸ רבי
ישמעאל היא דדריש כללי ופרטי
כדלעת

עולמים מנין ת"ל וקשה: **ואם איתא** ל"חשב נמי הא. תימא היכי מצי למיפשט מדר' ישמעאל והא סבירא ליה כתיב שמאי דאפר לא איקרי עפר ואלוהא דבית שמאי לא קמיבעי' ליה אלא אליבא דב"ה אי"ה הי' אפר בכלל משמעותא דעפר משום דהכל בקרקע כתיב: **תנא** ושייר. ואי קשיא היכי מצי למימר תנא ושייר והא ששה קמני ואמר בפ"ק דקידושין (דף טו:) גבי הענקה וכי תימא הכא נמי תנא ושייר והא ארבעה קמני וגרר' דהתם דוקא כיון דנחת למנינא דוקא הוא משום דקמני בסיפא ואי אתא יכול לומר ארבעה בחד מן כר' ואם איתא דמיתת האב נמי מוציאה היה יכול לומר ארבעה באשש: מצי

ז' (ז' דהא לרבי ישמעאל) עפר לאו ממשמעויה ממש נפקא ליה
 מזורע. בתגלחת שניה שהוא לר"ך שני תגלחות דכתיב וזבס
 תגלחת ראשונה לא כתב כלל ופרט אלא את כל שערו סתם דמשמע
 בתגלחת שניה כתוב בכלל ופרט דמשמע מקום כיוסם שיער שיהא
 ור"ה למעוטי בית השחי: שיער הגרלים. דלוחו מקום ולישנא
 ומגלח כל גופו: כדפון. במסקת נגעים (פ"ד מ"ב). להקוף. לגלח
 שער. ובתגלחת ראשונה קאי ה"ג וקפני סיפא וזיוס השעיר
 חת וכו' דלאו אקרא קאי אלא לשון המשנה ומגלחו תגלחת שניה
 בתגלחת ראשונה מעביר תער על כל בשר: אמר רב נחמן בר
 יון ספר תער עפר דכתיב בהדיא והלכה עוקבת (י) מוספת על
 ור"ה: דדריש. כל התורה כולה בכלל ופרט דלאמרין בשבועות
 דש את כל התורה בכללי ופרטי ור"ע שימש את נחום איש גס וז'
 כלל ופרט וריצוי ומיעוט וחילוקן במס' סוכה צ"פ (החול דף ט: ז):

חללים

וְאֵי אֶתָּה יָכוֹל לֵאמֹר ד' בְּאֶחָד מֵהֶם וּפְרִי' וְנִיתִנִּי נָמִי מִיֵּתָה הָאֵב וְכִי יִמָּא תֵנָא וְשִׁירִי וְהָא ד' קִתְּנִי וְהָא דְּהִתָּה הִינִי טַעְמָא מְשׁוּם דְּקַת' וְאֵי אֶתָּה יָכוֹל לֵאמֹר ד' בְּאֶחָד מֵהֶם מ"ה פְּרִיךְ לִיָּה וְהָא ד' קִתְּנִי אַבְל דְּפִרְיָךְ בְּמִכּוֹת מִח' לְאִוּיָן קִתְּנִי וְהָא אִמְרִית תֵּנָא וְשִׁירִי ה"נ הָרָה לִיָּה לְמִפְרָךְ הָא הִינִי מְשׁוּם ד' דְּפִרְיָךְ

פז.

עין משפט
נר מצוה

כז א מיי פֿירד מהל
 שחטטע הלייא סמג
 עשן קד טוש״ע יוד״ס
 כח קעי כג:
כז ב מיי פֿירד מהל
 מירות הלייא:
כח ג מיי פֿירד מהל
 גירושן הלייא ז
 סמג עשן קד טוש״ע ארש״ע
 סי קד קעי א ז:
כט ד מיי פֿירד מהל
 צומאט פֿרעט הלייא
 סמג עשן רלו רל:
ל ה מיי פֿירד מהל

תורה אור השלם

[illegible]

תום' שאנץ (המשך)

של וזה ועל הנניר ועל
הלוח כשר. התורה אמרה
לענין על יצבור על דבר
והולכה בכל דבר כדנתיא
נניר גזילת בני בוזן בן
בנעזא ואספספל כל שהוא
חיוב. וכל ענין נ' מקומות
הנה ערוקת וקובתה והקשה
בקנטורס גבי נניר אלא
זה שמלקין איברי עקידה
וה' שמלקין אותה על
כך ואסור להכות ישראל
על חנם שפי אסור
תורה אל יספיק חן אמה
וזה מאי קמרי עוקבת
חן דרשי לה חוליה
בכלל ענין דכחוליה אלא
ריבוי קדרא בגיטין ובגויז
ובכסוי וכו' מאי קמרי
עוקבת אלא קמרי נפקי
להו. וי"ל דסבירא ליה
שישמעאל וכו' התורה
לרובי איצטורלו הנה
דמפרש חסד קרא דוכח
דמרי' מיניה עירובי
לכד רבי איצטורלי אלא
מגדש כחביבה מותרת
ואזה מותרת בכסף וכן
כו"ל. אלא ה"ל חס קרא
אסמכתא בעלמא דכל
אשר אמרת רביינן לך
התורה כולה אל חשיב להו
שישמעאל בחלוק עוקבת
קמרי כי אל אלו הנה
נפיה ופי' באורך. ועוד
הנה ברבורשלי ומסכת
קדושין ופי' משנה דה
שישמעאל וכן תפרן חן
אלא מרצע דהכי תני
חלם התורה אסור מרצע
והולכה אפי' חן וסידה
מקדח ומכס ופי' נרתי
בענין דהו דנעזי תוספת
איה' חלם. גנז ושייר
וזה מאי קמרי אל פריך אלו
בב' קדריין כפי' חלם
קדושין בב' חלם. חלם
לחם' ב' באשי' ופי' באשה
הזה ליה למפרך חכא. וי"ל
אלא ליה למפרך חן חלם
ל' למינתיא לאפשרי לוחז: